

Päätös

10.3.2021

VN/3050/2021
VN/3050/2021-TEM-13

Jakelussa mainituille

Satelliittidatan vastaanottoa, jakelua ja käyttöä koskevaa sääntelyä valmistelevan työryhmän asettaminen

Asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut satelliittidatan vastaanottoa, jakelua ja käyttöä koskevaa sääntelyä valmistelevan työryhmän.

Toimikausi

1.3.–31.12.2021

Tausta

Suomalaisen avaruussektorin kasvaessa esiin on noussut kansalliseen ja kansainväliseen turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä, joita Suomen lainsäädäntö ei tällä hetkellä kata. Näihin lukeutuu suomalaisten satelliittien tuottaman kaukokartoitusdatan vastaanotto, käyttö ja jakelu sekä Suomessa sijaitsevien maa-asemien käyttö datan vastaanottoon ja jakeluun. Viime aikoina käydyissä poikkihallinnollisissa keskusteluissa on nähty tarpeelliseksi kehittää kansallista lainsäädäntöä kattamaan vastaanottaviin maa-asemiin ja satelliittidatan käyttöön ja jakamiseen liittyviä kysymyksiä. Asiaa on käsitelty myös avaruusasiain neuvottelukunnassa, joka 5.2.2021 kokouksessaan suosittelee sääntelyhankkeen toteuttamista mahdollisimman pian.

Satelliittidataan liittyy paljon uusia liiketoiminnan ja tutkimuksen mahdollisuuksia, joten on löydettävä tasapaino kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden intressien sekä liiketoiminnan ja tutkimuksen edistämisen välillä. Tavoitteena on ennustettavan ja oikeudellisesti selkeän toimintaympäristön luominen alan kilpailukyvyyn ja kasvun edistämiseksi.

Sääntelyhankkeessa on tarpeen ottaa huomioon teknologian nopea kehitys ja teknologianeutraaliteetti. Vastaavia kysymyksiä datan käytön turvallisuusriskeistä voi liittyä esimerkiksi tutkilla vastaanotettuun dataan, joka on tarkoitettu tutkimuskäyttöön mutta voi sisältää riskin datan kaksikäyttöisyydestä. Hankkeessa voi olla tarpeen huomioida myös muilla tavoin (pseudosatelliitit eli HAPSit, dronet yms.) tuotetun datan käytön ja jakelun sääntelyyn liittyvät kysymykset.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 4

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

www.tem.fi

Tehtävä ja tavoite

Työryhmän tehtävänä on:

1. Arvioida kansallisen lainsäädännön tarve ja laajuus sekä määritellä satelliitin, maan aseman sekä tutkan tai muun välineen tuottaman tai vastaanottaman datan ja informaation jakelun ja käytön puitteet;
2. Määritellä tarvittava lupa-, rekisteröinti- tai valvontamenettely sekä mahdollinen lupa-, rekisteröinti- tai valvontaviranomainen ottaen huomioon myös nykyisten lupaviranomaisten (avaruustoimintalupa, radiolupa, vientivalvonta) tehtäväkenttä ja toimivalta;
3. Valmistella hallituksen esityksen muotoon ehdotus uudeksi satelliittidatan tuottamista, vastaanottoa, jakelua ja käyttöä koskevaksi lainsäädännöksi perusteluineen.
4. Laatia muut tarvittavat esitykset työ- ja elinkeinoministeriölle päätöksentekoa varten.

Työryhmä raportoi työstään työ- ja elinkeinoministeriön alaiselle avaruusasiain neuvottelukunnalle säännöllisesti.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

Johtava asiantuntija Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Viestintäneuvos Kaisa Laitinen, liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Johtava asiantuntija Jenni Tapio, työ- ja elinkeinoministeriö

Head of Space Kimmo Kanto, Innovaatorahoituskeskus Business Finland

Opetusneuvos Petteri Kauppinen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Johtava tiedeasiantuntija Kati Sulonen, Suomen Akatemia

Päällikkö Suvi Juurakko-Lehikoinen, Liikenne- ja viestintävirasto

Yksikön päällikkö Jyri Heilimo, Ilmatieteen laitos

Turvallisuusjohtaja Kai Knape, puolustusministeriö

Neuvotteleva virkamies Petri Liljaniemi, ympäristöministeriö

Apulaisosastopäällikkö Tanja Jääskeläinen, ulkoministeriö

Lainsäädäntöneuvos Eeva Lantto, valtiovarainministeriö

Erityisasiantuntija Hannu Kotipelto, sisäministeriö

Ylitarkastaja Heli Heikkola, Suojelupoliisi

Johtava asiantuntija Kristian Holmén, Maanmittauslaitos

Sihteeristö:

Erityisasiantuntija Heidi Pennanen, työ- ja elinkeinoministeriö

Neuvotteleva virkamies Tuija Ypyä, työ- ja elinkeinoministeriö

Työryhmä kuulee liiketoiminnan ja tutkimuksen edustajia asiantuntijoina. Avaruusasiain neuvottelukunnalta ja sen valmistelujaostoilta voidaan pyytää näkemyksiä säädösvalmistelun tueksi. Työryhmä voi valmistelun aikana kuulla myös muita asiantuntijoita ja järjestää kuulemistilaisuuksia.

Kustannukset ja rahoitus

Osallistuvat tahot huolehtivat matka- ja osallistumiskustannuksista. Työ tehdään virkatyönä ja työryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkiota.

Ilona Lundström
Osastopäällikkö

Mia Jacobsson
Teollisuusneuvos

Liitteet

Jakelu Innovaatorahoituskeskus Business Finland
LVM Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Ilmatieteen laitos
MMM Maa- ja metsätalousministeriö
Maanmittauslaitos
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö
Suomen Akatemia
PLM Puolustusministeriö
SM Sisäministeriö
Suojelupoliisi
UM Ulkoministeriö
VM Valtiovarainministeriö
YM Ympäristöministeriö

Tiedoksi TEM, Maija Lönnqvist
TEM, Jenni Tapio
TEM, Heidi Pennanen
TEM, Tuija Ypyä
Business Finland, Kimmo Kanto
OKM, Petteri Kauppinen
Suomen Akatemia, Kati Sulonen
LVM, Kaisa Laitinen
Traficom, Suvi Juurakko Lehikoinen
Ilmatieteen laitos, Jyri Heilimo
PLM, Kai Knape
YM, Petri Liljaniemi
UM, Tanja Jääskeläinen
VM, Eeva Lantto
SM, Hannu Kotipelto
Suojelupoliisi, Heli Heikkola
Maanmittauslaitos, Kristian Holmén